

Nieuwsbrief nr 14, september 2010

Kennisoverdracht in Kongwa

Jan en Lia Verboom, St. Philip's Theological College, P.O. Box 26, Kongwa, Tanzania e-mail: janenliaverboom@maf.or.tz

Psalm 67: 2 - 4 *God wees ons genadig en zegen ons. Laat het licht van uw gelaat over ons schijnen, dan zal men op aarde uw weg leren kennen, heel de wereld uw reddende kracht. Dat de volken u loven, God, dat alle volken u loven.*

Onze zomer in Nederland

Elk jaar zijn we tijdens de zomervakantie naar Nederland gegaan. Het was vooral goed om de kinderen en kleinkinderen te zien. Sommige kleinkindjes hadden toch wel wat tijd nodig om te ontdekken dat oma Lia iemand anders is dan tante Nellie (tweelingzus). Gelukkig drong het besef na een paar dagen door.

Eén dag na onze aankomst konden we persoonlijk gaan stemmen voor de Tweede Kamer, de uitslag van deze verkiezingen vinden we zorgelijk.

Nederland zag er fleurig uit met alle oranje vlaggetjes vanwege het wereldkampioenschap voetballen. Tijdens de finale was er een bomaanslag in Kampala, we zijn dankbaar dat onze kinderen Martijn en Marieke, die twee straten verderop waren, gespaard zijn.

Lia heeft op het Hendrik Kramer Instituut een studiedag over HIV/AIDS gevolgd. Het was erg leerzaam en boeiend. Veel up-to-date informatie gebruikt ze intussen bij de

lessen.

Mark en Marieke wonen sinds het voorjaar in Spanje, het was erg leuk om hun daar te bezoeken.

Onze tijd in Nederland hebben we ook gebruikt om na te denken over de toekomst, want we zijn ons vierde en laatste jaar in Tanzania ingegaan. We hopen daarna op regelmatige basis naar Tanzania te kunnen gaan naar het project waarvoor Jan door bisschop Jacob is gevraagd als adviseur.

Water in N'gambi

Het was een grote vreugde dat we eindelijk voldoende fondsen toegezegd gekregen hebben om het omvangrijke waterproject in de dorpen N'gambi en Kazania te kunnen starten. Elk dorp krijgt 14 regenwateropvangtanks en er wordt een bron gegraven met daarop een

handpomp. Als dit project klaar is zullen 11.000 mensen beschikken over schoon water. Nu hopen we dat we het geld ook nog kunnen pinnen, want vorig jaar hadden we daar 5 weken problemen mee. Vorige keer lukte het alweer niet om te pinnen. Gelukkig zijn de problemen intussen opgelost.

De eerste tank is gebouwd!

Amos en Mica leiden ter plekke mensen op om in Kazania tanks te gaan bouwen.

In dit nummer:

- Zomer in Nederland
- Laatste jaar op het college
- Schoolbankjes timmeren
- Mama Margreth
- 51 studenten
- Nieuw waterproject gestart
- Zussen en zwager op bezoek

Start van het nieuwe academische jaar

Het nieuwe cursusjaar is begonnen met 51 studenten. Tien minder dan vorig jaar. Het is moeilijk te achterhalen waarom er minder studenten zijn gekomen. Ook onder de stafleden is er behoorlijk wat wisseling. Een collega gaat in Canada studeren, een ander gaat op een ander college les geven, een derde wordt waarschijnlijk vervangen door een andere

docent. Bij onze komst 2007 studeerde Timothy Chimeledya af op het college, hij heeft daarna een universitaire studie voltooid en is nu onze nieuwste collega.

Tijdens de vakantie werd er op het college een seminar gegeven voor alle kerkelijk werkers van Mpwapwa. Er kwamen zo'n 600 mensen. Tijdens het programma konden studenten workshops geven over aidspreventie. Prachtig om te zien dat de kennisoverdracht zich verspreidt.

Een dag uit het leven van Jan

Vanmorgen om 7 uur zat ik samen met Lia in de kapel van het college. Het is tradi-

tie in de Anglicaanse kerk om elke dag 's morgens en 's avonds samen de bijbel te lezen en te bidden. Meestal duren deze bijeenkomsten een half uur. Om 8 uur kwamen de 'technici' van het college. Met hen bespreek ik wat ze die dag gaan doen. Gracewell heeft mij geholpen met het maken van een nieuwe mal voor de regenwatertanks. Noëli en Goodluck hebben eerst in de heuvels hout gekapt zodat in de keuken de maaltijden voor de studenten gekookt kunnen worden. Daarna zijn zij een nieuw gebouwtje gaan verven. Mica en Amos zijn op de fiets gestapt, om de 7 km naar N'gambi te rijden. Zij bouwen daar de regenwatertanks en leiden intussen ter plekke mannen op om zelf ook tanks te kunnen bouwen.

Vanmiddag ging ik een kijkje nemen bij de trainingswerkplaats. Twee dagen per week krijgen de studenten technische les. Vanmiddag was het timmeren en bouwen, volgende week timmeren en loodgieten. Morgen gaan we naar Dodoma, dus heb ik een lijst gemaakt met alle spullen die ik moet kopen voor de projecten. Tussendoor heb ik de mails gelezen en daarop gereageerd. De hele administratie van de projecten kost me per week een paar uur. Om 5 uur kwam Julius, de hoofdman

uit het dorp met een lijst wat nodig is voor het maken van de schoolbankjes voor de basisschool van Mlanga.

Deze bankjes worden door vier timmermannen uit Mlanga getimmerd (goed voor de lokale economie!) En verder zal elke student die timmeren heeft gekozen, er ook één maken. Vanavond belden we naar Kampala, want Naomi is 3 jaar geworden. Samen zongen we: "*Happy birthday to you*", waar ze volgens Martijn met glinsterende oogjes naar zat te luisteren.

Marjolein, Nellie en Philip op bezoek

We voelen ons erg bevoorrecht met alweer een familiebezoek. In oktober komen Lia's zussen Marjolein en Nellie met de man van Nellie, Philip op bezoek. We kijken er erg naar uit. Het is voor Philip een beetje 'werkbezoek', want hij zal de computers van het college nakijken en repareren. Verder kreeg het college bezoek van Ann en Phil Groves, die hier jaren geleden gewerkt hebben. Leuk om hen te ontmoeten.

En een dag uit het leven van Lia

Vanmorgen had ik, zoals op elke donderdag, de gezondheidslessen. Naast de theorie maak ik het praktisch. Het ging erover hoe je kan voorkomen dat een kindje uitdroogt door diarree. Dus eerst over de oorzaken gesproken: bacteriën enz., toen over de verschijnselen en vervolgens wat de moeders er zelf aan kunnen doen. Met elkaar hebben we de ORS oplossing gemaakt (suiker, zout, met wat sinaasappelsap voor de smaak, opgelost in water). Vanmiddag ging ik met de vrouwen naar de Afrikaanse markt die er één keer per maand is. Het is hier 12 km vandaan, er is van alles te koop. Bij voorbeeld vlees van de koe die vanmorgen geslacht is. De koe is in twee helften verdeeld en je kan aanwijzen welk stuk vlees je wilt kopen. Er is veel 2e hands kleding te koop en lappen stof om te naaien. Daarna ging ik naar onze predikant, ds. Mtoro, om met hem wat dingen te bespreken. Hij was niet thuis, dus liep ik door naar mama Margreth. Zij is een oudere vrouw, 66 jaar. In het dorp heeft ze veel aanzien, ze zit ook in de leiding van het dorp. Vroeger was ze één van de traditionele vroedvrouwen en nog steeds geeft ze adviezen aan zwangere vrouwen. We vinden het

altijd fijn om elkaar te zien. Mama Margreth is een heel gelovige vrouw, en daar leeft ze ook naar, ze is een voorbeeld. Ze heeft twaalf kinderen gehad waarvan er nog negen in leven zijn. Intussen heeft ze veel klein- en achterkleinkinderen, waarvan er veel in Mlanga wonen. Samen met haar man, haar moeder en drie kleinkinderen woont ze in een heel klein huisje van leem. Toen ik kwam zat ze gezellig buiten met haar moeder, twee dochters, drie kleindochters en twee buurvrouwen met elk een kleinkindje. Intussen vlocht ze het haar van één van haar dochters. Daarna heeft ze een poging gedaan om mijn haar ook te vlechten, maar helaas, dat ging niet. Het is echt leuk om zo een praatje te maken, heel ongedwongen. Ik kreeg een ereplaats: een laag bankje waarop ik zat met opgetrokken knieën, de anderen zaten in het zand. Je maakt zo iets mee van hun leven. Ze vertelden dat ze als vrouwen van de kerk al jaren één boekje hebben, dat rouleert met degene die de leiding heeft. Een

erg goed boekje, met zowel bijbelstudies als allerlei praktische onderwerpen. Voorbeelden van onderwerpen zijn: geen kleding wassen bij de plek waar mensen drinkwater uit de rivier halen, wat is goed voedsel, wat geef je je kind als je stopt met borstvoeding. Natuurlijk ga ik uitzoeken of het boekje nog te koop is, want er zijn weinig boeken te koop in Tanzania. Ik had ook wat boekjes bij me voor kinderen, die wilde ik aan de dominee geven, maar nu gaf ik ze aan de vrouwen. Ze waren er heel blij mee. Elke keer weer sta ik er versteld van dat er zo'n behoefte is aan goede lectuur en dat ze die gewoon niet hebben. Terwijl onze boekenkasten uitpuilen.

Ons emailadres is:

janenliaverboom@maf.or.tz

We zijn telefonisch ook bereikbaar

(ongeveer 8 cent p/m): 0255 78 655 1650

Colofon

Adres Jan en Lia Verboom

St. Philip's Theological College
P.O. Box 26, Kongwa, Tanzania

De Thuisfrontcommissie (TFC)

Steintje Boeve - voorzitter
Jan Bosman - penningmeester
Lenie Eijsenga - namens
gemeente/gebedskring
Nellie den Hollander- namens familie
Tera Schipper - gemeente/jongeren
Anneke Verhoeven - secretaresse

Contactadres TFC

Anneke Verhoeven
Uilenhoeve 5 3831 TX Leusden
E-mail: annejes@filternet.nl
Telefoonnummer: 033-4945157

Giften

Gironummer: 2362155 Hervormde
Wijkgemeente Bethel te Zeist, inzake Jan en
Lia Verboom.

Giften zijn fiscaal aftrekbaar.